

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E - b)

Limba și literatura maghiară maternă

Varianța 1

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Szabó Lőrinc: Szél hozott, szél visz el...

*Köd előttem, köd mögöttem,
isten tudja, honnan jöttem,
szél hozott, szél visz el,
minek kérdjem: mért visz el?*

*Sose néztem, merre jártam,
a felhőknek kiabáltam,
erdő jött: jaj, be szép!
– megcibáltam üstökét.*

*Jött az erdő: nekivágtam,
a bozótban őzet láttam,
kergettem, ott maradt,
cirógattam, elszaladt.*

*Ha elszaladt, hadd szaladjon,
csak szeretőm megmaradjon,
szeretőm: a titok,
ő se tudja, ki vagyok.*

*Isten tudja, honnan jöttem,
köd előttem, köd mögöttem,
szél hozott, szél visz el,
bolond kérdi, mért visz el?*

Forrás: Szabó Lőrinc összes versei. Osiris Kiadó, 2003. I. 48–49.

a. Melyik műfaj sajátosságait ismeri fel a versben? Válaszát indokolja!	5 pont
b. Melyek a lírai én cselekvései, magatartásformái? Értelmezze a vers szimbolikus képi világában!	5 pont
c. Mi a szerepe a költeményben a különböző típusú ismétléseknek?	5 pont
d. Milyen a vers hangneme?	5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Azt vettem [...] észre, hogy a könyvek első kétharmada általában egyforma mennyiségben szolgál feljegyzésre érdemes oldalakkal, oldalszámokkal – viszont a harmadik egyharmadban KIVÉTEL NÉLKÜL csoda történik: a könyvek megtáltosodnak, és míg (csak a példa kedvéért) az első kétharmadban csupán húszoldalanként találtam említésre, fel- és meg- és bejegyzésre méltó/érdemes dolgokat, az utolsó egyharmadban szinte oldalanként találók!

Igen, hagyok időt, hogy megemésszék. Mindezt könyvek százai igazolják. Ugyanakkor nem tudom, mi lehet az oka, de annyira általános, annyira átütően egységesen így van, hogy kénytelen vagyok arra gyanakodni: semmiképp sem lehet véletlen. Ilyen ötleteim vannak:

1. Egyre jobb lesz az utolsó egyharmadnál a könyv. [...]

2. A szerző fárad, és mivel teher alatt nő, egyre szebb és szebb mondatokat izzad ki, miként a fagyöngy vagy a kagyló. Látja már a végét, fellelkesül – lásd első pont.

3. AZ OLVASÓ lesz egyre lelkesebb. Látja már a végét... [...]

4. Lelkiismeretfurdalásunk támad. (Nekünk, olvasóknak.) (Önmagunkkal szemben.) Csomó pénzt kiadtunk a könyvre, és mindjárt elolvassuk. Pedig könyvtárból is kivehettük volna, teljesen ingyen. De nem, nekünk meg kellett venni, jó könyv persze, nem arról van szó, na de mégis, egyszer megvettük, elolvassuk, felrakjuk a polcra, és... És mi? Az élet rövid, jó, ha egyáltalán még egyszer el tudjuk olvasni az idő alatt, ami hátravan. (Valljuk be, kevés olyan remekmű van, amit évente újra kell olvasni.) [...]

5. Fáradunk. Elfáradunk a jelölgetésben (most nézzenek meg engem, tízezerszámra jelöltem eddig életemben: alig állok a lábamon), és már nincs éles kritikai érzékünk. [...]

Ezért hát – és mert könyvbarátok vagyunk – (akik persze nem elégednek meg olcsó megoldásokkal) hosszú gyötrődés után arra jutunk, hogy talán mégis az első az igaz... a könyvek egyre jobbak lesznek, ahogy haladnak/haladunk a végük, a végkifejletük felé. A történet önmagára talál, kiegyenesedik a dolgok, a szerző is lazít, minden egyben van, egyszerűen muszáj jobbnak lennie. És az okos olvasó biccent, megnyalazza a plajbászt, és jelöl. Mert itt aztán van mit..

(Nagy Koppány Zsolt: A vége fele egyre jobb lesz. www.olvasat.hu)

a. Milyen olvasótípust mutat be a szövegben a szerző? 3 pont

b. Mi a szerepük a zárójeleknek a szövegben? Emeljen ki három példát, s magyarázza a szöveg összefüggésében! 6 pont

c. Milyen kommunikációs funkciók érvényesülnek a szövegben? Támassza alá két-két példával választát! 6 pont

d. Számoljon be 10–15 mondatban saját vagy környezete olvasási szokásairól! 10 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás 5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **Az egyén társadalmi érvényesülésének lehetőségei az epikában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (**Jókai Mór: Az arany ember, Móricz Zsigmond: Tragédia, Sárarany, Kosztolányi: Esti Kornél: Tizennyolcadik fejezet, melyben egy közönséges villamosútról ad megrázó leírást, s elbúcsúzkodik az olvasótól vagy más olvasott mű**) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

a. a választott epikus mű műfaji sajátosságai 5 pont

b. a társadalmi érvényesülés lehetőségei a választott műben 5 pont

c. a jellemábrázolás eljárásai 5 pont

d. egyén és társadalom értékrendje közti viszony 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.